

ประยุกต์ของกราฟระบุทิศทาง

4.1 นำเรื่อง

กราฟระบุทิศทางสามารถประยุกต์ใช้ได้ ในหลายสาขาวิชาเช่นเดียวกับกราฟ สำหรับในบทนี้ จะนำตัวอย่างการประยุกต์ที่สำคัญต่าง ๆ ของกราฟระบุทิศทางมาอธิบายให้เห็นแนวความคิดและวิธีการนำไปใช้ เรื่องแรก ที่จะกล่าวถึงคือ กราฟระบุทิศทางที่ใช้ในกราฟการแข่งขัน (tournaments) ซึ่งได้ชื่อมาจากการแข่งขันกีฬาแบบทุกทีมที่เข้าแข่งขันต้องพบกันหมดทีมละ 1 ครั้ง และไม่ให้มีการเสมอ

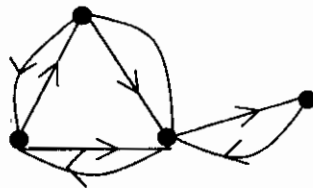
ในการทำความเข้าใจเรื่องการประยุกต์ในสถานะการณ์ต่าง ๆ ของกราฟระบุทิศทาง มีบทนิยาม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

บทนิยาม 4.1.1

กราฟระบุทิศทาง D เรียกว่า มีความสมมาตร (Symmetry) ถ้าหากเมื่อใดก็ตามที่มีเส้นเชื่อม v_1v_2 แล้วมีเส้นเชื่อม v_2v_1 สำหรับจุดยอด v_1 และ v_2 ใด ๆ ใน D

ตัวอย่างที่ 1

กราฟ D ต่อไปนี้ เป็นกราฟระบุทิศทางที่มีความสมมาตร

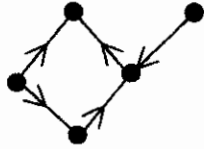

บทนิยาม 4.1.2

กราฟระบุทิศทาง D เรียกว่า ไม่มีความสมมาตร หรือ อสมมาตร (asymmetry) ถ้าหากเมื่อใดก็ตามที่มีเส้นเชื่อม v_1v_2 แล้ว ไม่มีเส้นเชื่อม v_2v_1 สำหรับจุดยอด v_1 และ v_2 ใด ๆ ใน D

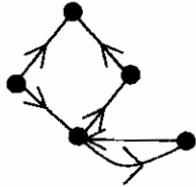
ตัวอย่างที่ 2

กราฟ D ต่อไปนี้ เป็นกราฟระบุทิศทางแบบอสมมาตร

ตัวอย่างที่ 3

กราฟ D ต่อไปนี้เป็นกราฟระบุทิศทางแบบผสม คือไม่มีคุณสมบัติของสมมาตร หรือ อสมมาตร

บทนิยาม 4.1.3

กราฟระบุทิศทาง D เรียกว่า เป็นกราฟแบบบริบูรณ์ (complete) ถ้าเส้นเชื่อมระหว่างจุดยอด v_1 และ v_2 ใด ๆ ใน D มีทิศทางกำหนด 1 ทิศทาง และเรียกว่า D เป็นกราฟสมมาตรแบบบริบูรณ์ ถ้ามีเส้นระบุทิศทางทั้งจากจุดยอด v_1 ไป v_2 และจาก v_2 ไป v_1 ($v_1 \neq v_2$)

กราฟระบุทิศทางซึ่งมีความสมมาตรแบบบริบูรณ์มีสัญลักษณ์ คือ K_p ซึ่ง p แทนอันดับในกราฟ และกราฟ K_p มีขนาด $p(p-1)$

ตัวอย่างที่ 4

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างของกราฟสมมาตรแบบบริบูรณ์

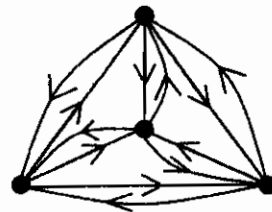
K_1

K_2

K_3

K_4

บทนิยาม 4.1.4

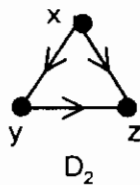
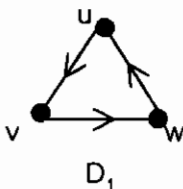
กราฟระบุทิศทาง D เรียกว่า **กราฟการแข่งขัน** (tournament) ถ้า D เป็นกราฟระบุทิศทางอสมมาตรแบบบริบูรณ์ นั่นคือ สำหรับจุดยอด v_1 และ v_2 ใด ๆ ใน D ซึ่ง $v_1 \neq v_2$ จะมีเส้นเชื่อมระบุทิศทางระหว่าง v_1 และ v_2 เพียงเส้นเดียว ส่วนจำนวนคะแนนของจุดยอดในกราฟแทนด้วย $S(V)$ คือดีกรีออกจากจุดยอดนั้น และลำดับคะแนนของกราฟคือ ลำดับของดีกรีออก

ตัวอย่างที่ 5

กราฟการแข่งขันอันดับ 1 มี 1 รูป

กราฟการแข่งขันอันดับ 2 มี 1 รูป

กราฟการแข่งขันอันดับ 3 มี 2 รูป แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่ากราฟ D_1 มี $id = od = 1$ สำหรับจุดยอดใด ๆ ใน D_1

แต่ D_2 มี $odx = idz = 2$

$ody = idy = 1$

$odz = idx = 0$

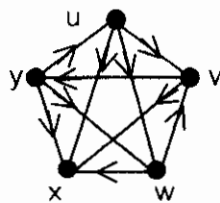
ตัวอย่างที่ 6

ถ้ากราฟการแข่งขัน D_1 มีจุดยอด n จุด ซึ่งแต่ละจุดยอดมีจำนวนคะแนนแตกต่างกัน จำนวนลำดับของคะแนนของกราฟ D_1 จะเท่ากับเท่าใด

วิธีทำ

เนื่องจากในกราฟการแข่งขันที่มีผู้เล่นจำนวน n คน แต่ละคนสามารถได้รับชัยชนะได้ไม่เกิน $n - 1$ ครั้ง ดังนั้นจุดยอดแต่ละจุดจะมีจำนวนคะแนนอย่างมากที่สุด $n - 1$ คะแนน และเพราะว่าจุดยอดแต่ละจุดมีคะแนนเป็นบวก ดังนั้น จำนวนคะแนนจะอยู่ในช่วง $0 \leq S \leq n - 1$ นั่นคือ ลำดับของจำนวนแต้มที่ไม่ซ้ำกันใน D , จะเท่ากับ $\{0, 1, 2, \dots, n - 1\}$

กราฟการแข่งขันพบได้ในกรณีต่าง ๆ กัน กรณีที่เห็นได้ชัดเจน คือ กรณีการแข่งขันกีฬาแบบทุกทีมที่เข้าแข่งขันต้องพบกัน 1 ครั้ง ในกราฟการแข่งขัน แต่ละทีมแทนด้วยจุดยอด 1 จุด และทีมที่แข่งขันกันจะมีเส้นเชื่อมระบุทิศทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เช่น ถ้าเส้นเชื่อมระบุทิศทางจาก u ไป v แสดงว่าทีม u มีชัยชนะเหนือทีม v จำนวนคะแนนของแต่ละจุดคือจำนวนของชัยชนะและลำดับของจำนวนคะแนน คือลำดับของชัยชนะของแต่ละทีม เช่นการแข่งขันของ 5 ทีม แบบพบกันหมด (ดังกราฟ)

y ชนะ 3
u ชนะ 3
v ชนะ 2

จะมีลำดับคะแนนดังนี้ คือ 3,3,2,2,0

กราฟการแข่งขันซึ่งใช้ในด้านชีววิทยา จะเกี่ยวข้องกับสัตว์แต่ละคู่ซึ่งสัตว์ตัวหนึ่งมีอำนาจหรืออิทธิพลเหนือสัตว์อีกตัวหนึ่งทำให้สามารถใช้กราฟในการกำหนดลำดับของความมีอำนาจจะเห็นอกันและกันได้

โดยปกติถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องจัดลำดับของจุดยอดในกราฟการแข่งขัน เช่น กราฟการแข่งขันแบบพบกัน 5 ทีมข้างต้น จำนวนของชัยชนะกำหนดว่า u, v, w, x และ y คือ 3,2,2,0 และ 3 ตามลำดับ เพราะว่า u และ y มีคะแนนสูงสุด ทีม u และ y ควรจะมีชัยชนะนำหน้าทีมอื่น และเพราะว่า y ชนะ u ทีม y จึงควรจัดอันดับมาก่อนทีม u ซึ่งทีม u อาจจะไม่ชอบเท่าใดเพราะว่าทีม u เอาชนะทีม v ซึ่งชนะทีม y ในกรณีเช่นนี้จึงอาจจะใช้วิธีของแฮมิลตันช่วยในการจัดอันดับได้ กล่าวคือ ทีม B

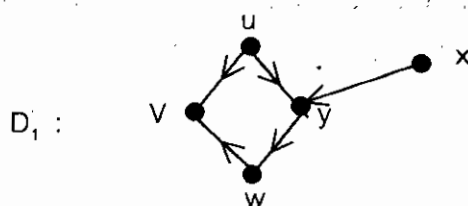
จะจัดว่ามีลำดับที่ก่อนทีม A ถ้าวิถีแฮมิลตันถึงจุด B ก่อนจุด A กรณีเช่นนี้ เมื่อดูจากกราฟตัวอย่าง ซึ่งมีวิถี $yuwvx$ เป็นแบบแฮมิลตัน ซึ่งสอดคล้องกับการจัดอันดับทีมผู้เล่น ดังนั้น ทีม y จึงควรมีลำดับก่อนทีม u

บทนิยาม 4.1.5

จุดยอด v ใด ๆ ในกราฟการแข่งขันเรียกว่าเป็น **จุดส่ง** ถ้ามี odv เป็นบวก และ idv เป็นศูนย์ แต่เรียกจุดยอด v ว่าเป็น**จุดรับ**ถ้า idv เป็นบวก และ odv เป็นศูนย์

ตัวอย่างที่ 7

กำหนดกราฟการแข่งขัน D_1 ดังต่อไปนี้

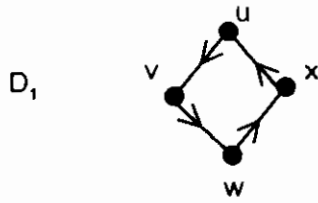

จะเห็นได้ว่า จุดยอด u และ x เป็นจุดส่ง
 จุดยอด v เป็นจุดรับ
 จุดยอด w และ y เป็นทั้งจุดรับและจุดส่ง

บทนิยาม 4.1.6

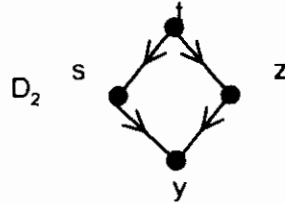
กราฟการแข่งขัน D เรียกว่า **มีการถ่ายทอด** (transitive) ถ้าเมื่อใดก็ตามที่ uv และ vw เป็นเส้นเชื่อมใน D แล้ว uw เป็นเส้นเชื่อมใน D ด้วย

ตัวอย่างที่ 8

D_1

D_1 ไม่มีการถ่ายทอด

D_2

D_2 มีการถ่ายทอด

ทฤษฎีบท 4.1

กราฟการแข่งขัน D เป็นแบบที่มีการถ่ายทอดก็ต่อเมื่อและต่อเมื่อ กราฟ D ไม่มีวงเวียน

พิสูจน์

□ ให้ D เป็นกราฟการแข่งขันซึ่งไม่มีวงเวียน และให้ uv และ wv เป็นเส้นเชื่อมระบุทิศทางใน D เพราะว่า D ไม่มีวงเวียนทำให้ไม่มีเส้นเชื่อม wv ใน D แต่มีเส้นเชื่อม wv ดังนั้น D มีการถ่ายทอด

□ ถ้า D มีการถ่ายทอดและมีวงเวียน C ซึ่ง C คือ $v_1, v_2, \dots, v_n, v_1$ ($n \geq 3$ เพราะว่า D เป็นแบบอสมมาตร)

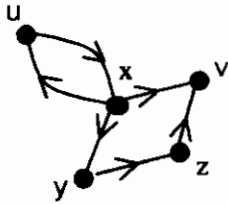
เพราะว่าเส้นเชื่อมระบุทิศทางจาก v_1 ไป v_2 และจาก v_2 ไป v_3 ดังนั้นมีเส้นเชื่อมระบุทิศทางจาก v_1 ไป v_3 ใน D (D มีการถ่ายทอด) ในทำนองเดียวกัน $v_1, v_4, v_1, v_5, \dots$ และ v_1, v_n เป็นเส้นเชื่อมระบุทิศทางใน D แต่ในวงเวียน C มีเส้นเชื่อมคือ v_n, v_1 ได้ความขัดแย้ง ดังนั้น D ต้องไม่มีวงเวียน

บทนิยาม 4.1.7

ระยะทางจากจุดยอด u ถึง v หรือ $d(u,v)$ สำหรับ u และ v ใด ๆ ในกราฟระบุทิศทาง D คือความยาวของวิถีจาก u ถึง v ซึ่งสั้นที่สุด

ตัวอย่างที่ ๑

กำหนดกราฟ D ดังต่อไปนี้

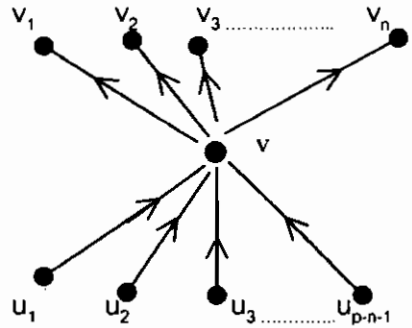

จะเห็นได้ว่า $d(u,v) = 2$ ได้จากวิถี $u \rightarrow x \rightarrow v$

ทฤษฎีบท 4.2
ถ้า D เป็นกราฟการแข่งขัน และ v เป็นจุดยอดใน D ซึ่ง odv มีค่าสูงสุดใน D ระยะทางจาก v ไปยังจุดยอดอื่น ๆ ใน D จะเท่ากับ 1 หรือ 2

พิสูจน์

ให้ $odv = n$ และจุดประชิดจาก v เป็น $v_1, v_2, \dots, v_n$ ถ้ากราฟ D มีอันดับ p จุดยอดที่เหลือคือ $u_1, u_2, \dots, u_{p-n-1}$ เป็นจุดประชิดที่เข้าหาจุด v

เพราะว่าจุด $v_i, 1 \leq i \leq n$ มีระยะห่างจากจุด v หรือ $d(v, v_i) = 1$ ถ้าเซตของจุดยอดใน D คือ $\{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ จะได้ $d(v, v_i) = 1$ ตามทฤษฎี ถ้า D มีจุดอื่น ๆ ที่แตกต่างจากจุด v และ v_i ให้จุด

เหล่านั้นเป็น u_j , $1 \leq j \leq p - n - 1$ (เพื่อแสดงให้เห็นว่าระยะทางจาก u_j ถึง v เท่ากับ 2) จะเห็นได้ชัด
 เจนว่าแต่ละจุด u_j ถ้าเป็น odu_j จากจุด v , ระยะทาง $d(v, u_j) = 2$ ตามทฤษฎี แต่ถ้าสมมุติว่ามีจุด u_k
 ซึ่ง $1 \leq k \leq p - n - 1$ ซึ่งไม่เป็น odu_j จาก v , แสดงว่าเป็น idu_k เข้าหา v และเข้าหาจุด v ด้วย ซึ่งใน
 กรณีเช่นนี้

$$odu_k \geq n + 1$$

แต่เป็นไปได้ไม่ได้เพราะมีเฉพาะจุดยอด v เท่านั้น ซึ่ง odv มีค่าสูงสุด และ $odv = n$ ดังนั้นแต่ละจุด u_j
 เป็น odu_j จากจุด v

ข้อสังเกต

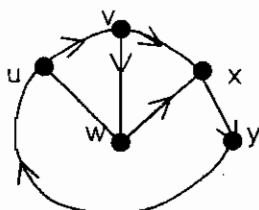
ตามทฤษฎีนี้มีความหมายว่าในการแข่งขันเป็นทีมที่มีทีมนักกีฬาเข้าแข่งขันหลายทีม มีเงื่อนไขว่า ทุก
 ทีมต้องพบกันและไม่ให้มีการเสมอ และทีมใด ๆ เช่น w ถือว่าเป็นทีมแพ้ก็ต่อเมื่อทีมที่ชนะทีม w ไป
 แพ้ทีมที่แพ้ทีม w

กราฟแข่งขันมีคุณสมบัติที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับวิถีแบบแฮมิลตัน

บทนิยาม 4.1.8
 ในกราฟระบุทิศทาง D วิถีแบบแฮมิลตันคือวิถีที่รวมจุดทั้งหมดใน D

ตัวอย่างที่ 10

กำหนดกราฟระบุทิศทาง D ดังต่อไปนี้

วิถี $u \rightarrow v \rightarrow w \rightarrow x \rightarrow y$ เป็นวิถีแบบแฮมิลตัน

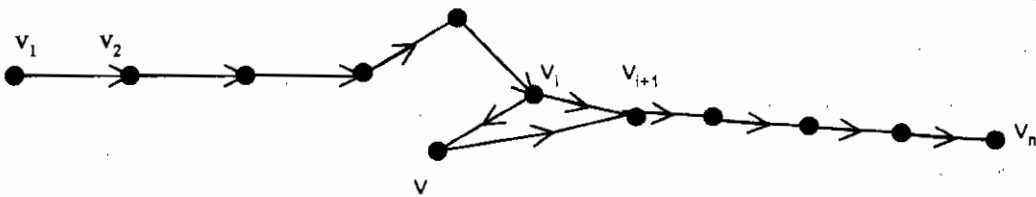
ทฤษฎีบท 4.3

กราฟการแข่งขันต้องมีวิถีแบบแฮมิลตัน

พิสูจน์ (ใช้คณิตศาสตร์อุปนัย)

กราฟการแข่งขันซึ่งมีจุดยอด 1 ถึง 4 จุด มีวิถีแบบแฮมิลตัน กำหนดให้กราฟการแข่งขันอันดับ n ซึ่ง $n \geq 4$ มีวิถีแบบแฮมิลตัน ถ้ากราฟการแข่งขัน D มีอันดับ $n + 1$ และมี v เป็นจุดยอดจุดหนึ่งใน D ดังนั้น $D - v$ จะมีอันดับ n และมีวิถีแบบแฮมิลตัน

ให้วิถีแบบแฮมิลตันนี้คือ $P : v_1, v_2, v_3, \dots, v_n$ ถ้า vv_1 เป็นเส้นระบุทิศทางในกราฟ D กราฟ D จะมีวิถีแบบแฮมิลตันเป็น $v, v_1, v_2, \dots, v_{n-1}, v_n$ ถ้า $v_n v$ เป็นเส้นระบุทิศทางใน D กราฟ D จะมีวิถีแบบแฮมิลตัน $v_1, v_2, v_3, \dots, v_n, v$ ให้ $v_1 v$ เป็นเส้นระบุทิศทางใน D ถ้าจุด v_i ซึ่ง $1 \leq i \leq n$ เป็นจุดประชิดเข้าหาจุด v กราฟ D ต้องมีวิถีแบบแฮมิลตัน เพราะว่า $v_n v$ เป็นเส้นระบุทิศทางใน D ถ้าจุด v_i ซึ่ง $1 \leq i \leq n$ ไม่เป็นจุดประชิดเข้าหาจุด v แสดงว่าต้องมีจุดยอด v_i ซึ่ง $1 \leq i \leq n - 1$ ซึ่งเส้นเชื่อม $v_i v$ และ vv_{i+1} เป็นเส้นระบุทิศทางใน D (ดังรูป)

ดังนั้น ผลลัพธ์ที่ได้คือ วิถี $v_1, v_2, \dots, v_i, v, v_{i+1}, v_{i+2}, \dots, v_n$ เป็นวิถีแบบแฮมิลตัน

ข้อสังเกต

ผลของทฤษฎีแสดงว่าในการแข่งขันแบบพบกันหมด n ทีม อาจจัดอันดับเป็น $D_1, D_2, \dots, D_n$ โดยมีทีม D_1 ชนะทีม D_2 ทีม D_2 ชนะทีม D_3 ฯลฯ

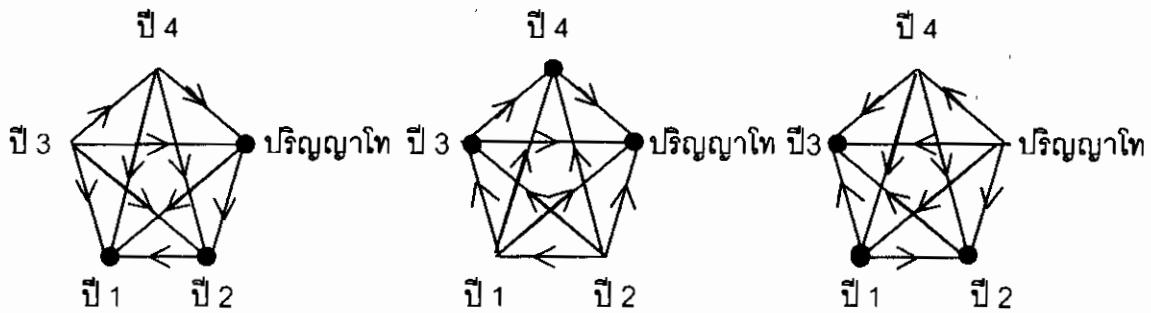
เพื่อหาว่านักศึกษาชั้นปีใดเหมาะสมที่สุดที่จะเข้าไปเป็นตัวแทน กรรมการองค์การทั้ง 3 คน คือ จำแลง ในฐานะประธาน คมขำ และ เพ็รียวลม เป็นกรรมการ ซึ่งจากการพบปะหรือจำแลง คมขำ และเพ็รียวลม พบว่าต่างมีอันดับความชอบต่าง ๆ กัน ดังนี้

อันดับที่	จำแลง ชอบ	คมขำ ชอบ	เพ็รียวลม ชอบ
1	ปี 3	ปี 1	ปริญญาโท
2	ปี 4	ปี 2	ปี 4
3	ปริญญาโท	ปี 3	ปี 2
4	ปี 1	ปี 4	ปี 1
5	ปี 2	ปริญญาโท	ปี 3

ให้พิจารณาว่าโดยใช้กราฟการแข่งขัน จำแลง ในฐานะประธานกรรมการจะใช้วิธีการสรรหาแบบใด เพื่อให้ได้ตัวแทนที่เป็นนักศึกษาปี 3 ซึ่งจำแลงชอบมากที่สุดเป็นอันดับ 1

วิธีทำ

กราฟการแข่งขันแสดงอันดับความชอบของกรรมการทั้งสามมีดังนี้

กราฟการแข่งขันมีวงเวียน ดังนั้น เพื่อให้ได้ตัวแทนนักศึกษาที่จำแลง ชอบมากที่สุด จำแลง ต้องนำเสนอวิธีการคัดเลือกในฐานะประธาน ด้วยการให้เหตุผลว่า เนื่องจากมติของกรรมการไม่เป็นเอกฉันท์ ในเรื่องจะให้นักศึกษาปีใดเป็นตัวแทน จึงขอเสนอให้เลือกโดยวิธีการคัดออกครั้งละ 1 คน จาก

2 คน นั่นคือ พิจารณาตัวแทนนักศึกษาครวละ 2 คน แล้วคัดออก 1 คน จนกว่าจะได้ตัวแทนที่ต้องการ

ขั้นที่หนึ่ง กรรมการลงมติคัดเลือกระหว่างตัวแทนนักศึกษา ปี 1 กับ ปี 2 ผลลัพธ์คือได้นักศึกษา ปี 1 เป็นตัวแทน

ขั้นที่สอง คัดเลือกระหว่างตัวแทนนักศึกษาปี 3 กับ ปี 4 ผลลัพธ์คือได้ นักศึกษาปี 3 เป็นตัวแทน (ถึงขั้นนี้เหลือเฉพาะนักศึกษาปริญญาโท ผลลัพธ์ คือ ได้นักศึกษาปริญญาโท

ขั้นที่สาม คัดเลือกระหว่างนักศึกษาปี 1 กับนักศึกษาปริญญาโท ผลลัพธ์ คือ ได้นักศึกษาปริญญาโท

ขั้นที่สี่ คัดเลือกระหว่างนักศึกษาปี 3 กับนักศึกษาปริญญาโท ผลลัพธ์ คือ ได้นักศึกษาปี 3 เป็นตัวแทน ซึ่งเป็นตัวแทนนักศึกษาที่จำแลงชอบมากที่สุด

ตัวอย่างที่ 13

ในการเลือกผู้ว่าการเมืองใหม่แห่งหนึ่งซึ่งมีผู้สมัคร 3 คน คือ วิจิตร วาตะ และ ไหวหาร เนื่องจากเป็นเมืองที่ได้รับการยกฐานะขึ้นมาใหม่ เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้งรู้สึกไม่มั่นใจในการดำเนินงาน จึงขอคำปรึกษาจาก ดร. ชื่นชอบ จรุงใจ ซึ่งสอนที่มหาวิทยาลัยใกล้ตัวเมือง ดร. ชื่นชอบ ขอเวลาพิจารณาสองสามวัน ประกอบกับการเลือกตั้งใกล้กำหนดเวลาเข้ามา ดร.ชื่นชอบ ให้นักศึกษาออกสำรวจความคิดเห็นผู้มีสิทธิออกเสียงได้รับผล ดังนี้คือ

1. ในจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง 2,170 คน สองในสามยืนยันว่าวางแผนจะไปใช้สิทธิในวันแรงงาน
2. 35 % ของผู้มีสิทธิออกเสียง เลือกวิจิตร เป็นอันดับหนึ่ง และเกือบทั้งหมดเลือกไหวหาร เป็นอันดับสอง
3. 30 % เลือกวาตะเป็นอันดับแรก และเกือบทั้งหมดเลือกไหวหาร เป็นอันดับสอง
4. 25 % เลือกไหวหาร เป็นอันดับแรก และเกือบทั้งหมดเลือกวาตะ เป็นอันดับสอง
5. 10 % ยังไม่ตัดสินใจ

จากการสำรวจ ดร. ชื่นชอบ โทรศัพท์ถึงผู้สมัครทั้งสามและบอกกับแต่ละคนว่ามีโอกาสที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ว่าราชการฯ แต่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนหนึ่งในขณะที่รอคำตอบจากผู้สมัคร ดร. ชื่นชอบทำบันทึกช่วยจำไว้ 3 เล่ม ซึ่งจะมีเพียงหนึ่งเล่มที่มอบให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

บันทึกเล่มที่ 1

เสนอให้เจ้าหน้าที่จัดเลือกตั้งในวันแรงงาน และประกาศรายชื่อผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดให้เป็นผู้ว่าราชการฯ วิธีนี้ดีที่สุด เพราะประหยัดค่าใช้จ่าย

บันทึกเล่มที่ 2

เสนอให้เจ้าหน้าที่จัดเลือกตั้ง 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการเลือกเพื่อคัดผู้ได้คะแนนเสียงต่ำสุดออก ครั้งที่สองเป็นการแข่งขันระหว่างผู้ได้คะแนนสูงจากการเลือกครั้งแรก ผู้ที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุดเป็นผู้ชนะ วิธีการแบบนี้ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้ว่าราชการฯ คนใหม่ ได้รับคะแนนเสียงส่วนมากจากผู้มีสิทธิลงคะแนน

บันทึกเล่มที่ 3

เสนอให้มีการเลือกตั้ง 2 ครั้ง โดยครั้งแรกให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงความเห็นว่าจะไม่ต้องการให้ผู้สมัครคนใดเป็นผู้ว่าราชการฯ มากที่สุด คัดผู้สมัครนั้นออก แล้วจัดเลือกตั้งครั้งที่สอง เพื่อเลือกผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดให้เป็นผู้ว่าราชการฯ

ปรากฏว่า ดร. ชื่นชอบ ยังไม่ทันได้ยื่นบันทึกเล่มใดเล่มหนึ่งให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกตั้งก็ต้องเดินทางไปต่างประเทศ เจ้าหน้าที่จึงดำเนินการเลือกตั้งไปเพียงครั้งเดียวและ วิจิตร ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด 600 คะแนน ผู้ได้รับคะแนนเสียงลดหลั่นลงไป คือ วาตะ ได้ 500 คะแนน และ โวหารได้ 400 คะแนน ดังนั้น วิจิตร จึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ว่าราชการฯ คนใหม่

ตัวอย่างที่ 14

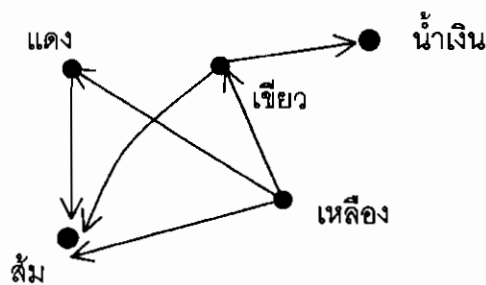
ถ้า แดง ส้ม เหลือง เขียว และ น้ำเงิน เป็นเพื่อนรุ่นเดียวกันบุคคลทั้ง ห้าจะมีการพูดคุยและเล่าเรื่องที่ได้นับมาดังนี้คือ

1. เมื่อแดงได้ยืมข่าวมา จะส่งข่าวต่อให้ส้ม ส่วนส้มจะไม่บอกข่าวใด ๆ ที่ได้ยืมมาให้แดง แต่จะบอกข่าวต่อให้เหลือง กับ เขียว
2. เมื่อเหลืองได้ยืมข่าว จะบอกข่าวต่อให้แดง เขียว และส้ม
3. เมื่อเขียวได้ยืมข่าว จะบอกต่อให้ส้ม และน้ำเงิน
4. น้ำเงินเมื่อได้ยืมข่าวจะเก็บเงียบไม่บอกใคร

ให้ใช้กราฟระบุทิศทาง แสดงการกระจายข่าวในกลุ่มเพื่อนทั้งห้าคน

วิธีทำ

ให้จุดยอดแทนบุคคลทั้ง 5 และเส้นเชื่อมระบุทิศทาง แสดงการส่งข่าวคือจะได้กราฟระบุทิศทางแสดงทิศทางการกระจายข่าวลือดังนี้

ตัวอย่างที่ 15

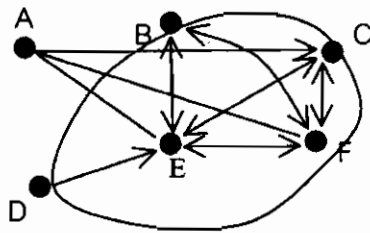
ผู้เชี่ยวชาญของบริษัทใหญ่แห่งหนึ่งต้องการให้คณะกรรมการของรัฐออกกฎหมายที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท ซึ่งขออนโยบายที่ดีที่สุด คือ ให้ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกที่มีอิทธิพลมากที่สุดในคณะกรรมการ และจากข้อมูลตลอดจนประสบการณ์ผู้เชี่ยวชาญได้ข้อสรุปเกี่ยวกับกรรมกรดังนี้ คือ

กรรมการ	กรรมการได้รับอิทธิพล
อนิรุท (A)	คณิงนิจ เพชรไพร ฟ้าสววย
บัญญัติ (B)	ฟ้าสววย
คณิงนิจ (C)	บัญญัติ เพชรไพร
ดวงพร (D)	บัญญัติ คณิงนิจ เพชรไพร
เพชรไพร (E)	บัญญัติ
ฟ้าสววย (F)	คณิงนิจ เพชรไพร

- (ก) ถ้าความสัมพันธ์ในแบบ มีอิทธิพลเหนือ เป็นแบบชั้นเดียว เช่น ถ้าอนิรุจมีอิทธิพลต่อคณิงนิจ คณิงนิจต้องไม่มีอิทธิพลเหนืออนิรุจ ให้เขียนกราฟระบุทิศทางแสดงความสัมพันธ์ตามตาราง
- (ข) ถ้าผลกระทบของการมีอิทธิพลเหนือมีลักษณะเป็นแบบสองชั้น นั่นคือถ้าอนิรุจมีอิทธิพลเหนือคณิงนิจ และคณิงนิจมีอิทธิพลเหนือบัญญัติ สรุปได้ว่าอนิรุจมีอิทธิพลเหนือบัญญัติ จะเขียนตารางแสดงให้เห็นว่ากรรมการคนใดมีอิทธิพลเหนือแบบชั้นเดียว และแบบสองชั้น เป็นจำนวนเท่าใด
- (ค) ถ้ากำหนดว่าผู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ผู้ที่มีจำนวนรวมของอิทธิพลเหนือแบบชั้นเดียว กับแบบสองชั้นมากที่สุด ให้ใช้ผลจากข้อ (ข) สรุปลำดับขีดชั้นของกรรมการที่มีอิทธิพลสูงสุดจนถึงผู้มีอิทธิพลน้อยที่สุด
- (ง) ผู้เชี่ยวชาญควรระวังชักชวนกรรมการผู้ใดบ้าง

วิธีทำ

- (ก) ให้จุดยอดแทนกรรมการ และเส้นเชื่อมระบุทิศทางมีทิศทางจาก กรรมการ A ไปยัง B ถ้า A มีอิทธิพลเหนือ B เนื่องจากความสัมพันธ์เป็นแบบชั้นเดียว กราฟระบุทิศทางที่ต้องการคือ

- (ข) เพื่อความสะดวกใช้ตารางแสดงจำนวนเส้นเชื่อมยาว 1 หน่วย และ 2 หน่วย (มีอิทธิพลเหนือแบบชั้นเดียว และแบบสองชั้น) ระหว่างจุดยอด ดังนี้

กรรมกร	A	B	C	D	E	F
A	0	2	2	0	3	1
B	0	0	1	0	1	1
C	0	2	0	0	1	1
D	0	3	1	0	2	1
E	0	1	0	0	0	1
F	0	2	1	0	2	0

จำนวน 1 2 และ 3 คือจำนวนวิถีที่มีความยาว 1 หรือ 2 จากจุดยอดหนึ่งไปยังอีกจุดยอดหนึ่ง เช่น จากจุดยอด A ถึง E มี 3 วิถี คือ วิถี AE วิถี ACE และวิถี AFE จากจุดยอด C ถึง B มี 2 วิถี คือ วิถี CB กับวิถี CEB กล่าวโดยสรุป คือ อนุรักษ์ (A) มีอิทธิพลเหนือเพชรไพร (E) ได้ 3 ทาง ส่วนคณิงจ (C) มีอิทธิพลเหนือบัญญัติได้ 2 ทาง

(ค) สรุปผลจากตารางในข้อ (ข) เมื่อรวมจำนวนในแต่ละแถวจะพบว่า

กรรมกร	A	B	C	D	E	F
รวมจำนวนในแต่ละแถว	8	3	4	7	2	5

อนุรักษ์ (A) มีอิทธิพลมากที่สุดรองลงไปคือ ดวงพร (D) ฟ้าสวย (F) คณิงจ (C) บัญชี (B) และเพชรไพร

(ง) จากผลลัพธ์ในตารางของข้อ (ค) ผู้เชี่ยวชาญควรจะเข้าหาและชักจูงกรรมกรซึ่งมีอิทธิพลสูงสุดอย่างน้อย 2 ราย คือ อนุรักษ์ กับ ดวงพร

ตัวอย่างที่ 16 (ด้านการจัดการและการวางแผนงานที่มีเวลากำหนด)

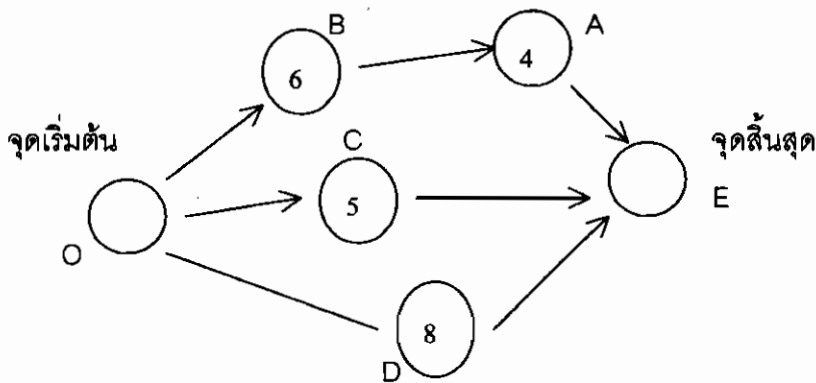

บริษัท FRESHY ต้องการปรับปรุงห้องว่าของสำนักงานให้เป็นห้องออกกำลังกาย จำเป็นต้องมีการติดตั้งฝ้าเพดานใหม่ ปูพรมพื้นห้องติดกระดาษฝาผนัง และติดตั้งเครื่องออกกำลังกาย ถ้าผู้จัดการต้องการให้งานนี้สำเร็จลงด้วยช่างมืออาชีพ และกำหนดให้งานเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว จงหาว่าจะใช้แผนงานจัดการอย่างไร เพื่อให้งานสำเร็จในเวลาอันสั้น ถ้ากำหนดเวลาการใช้งาน แต่ละอย่างดังนี้

	งาน	เวลาที่ใช้ (ชั่วโมง)
A	ติดตั้งเครื่องออกกำลังกาย	4
B	ปูพรมพื้นห้อง	6
C	ติดกระดาษฝาผนัง	5
D	ติดฝ้าเพดาน	8

วิธีทำ

เพราะการติดตั้งเครื่องออกกำลังกายจะทำได้ก็ต่อเมื่อได้ปูพรมพื้นห้องแล้วส่วนการติดกระดาษฝาผนัง และการติดฝ้าเพดาน สามารถทำไปพร้อม ๆ กับการปูพรมพื้นห้อง ดังนั้น สามารถใช้กราฟระบุทิศทางแสดงขั้นตอนและเวลาการทำงานได้

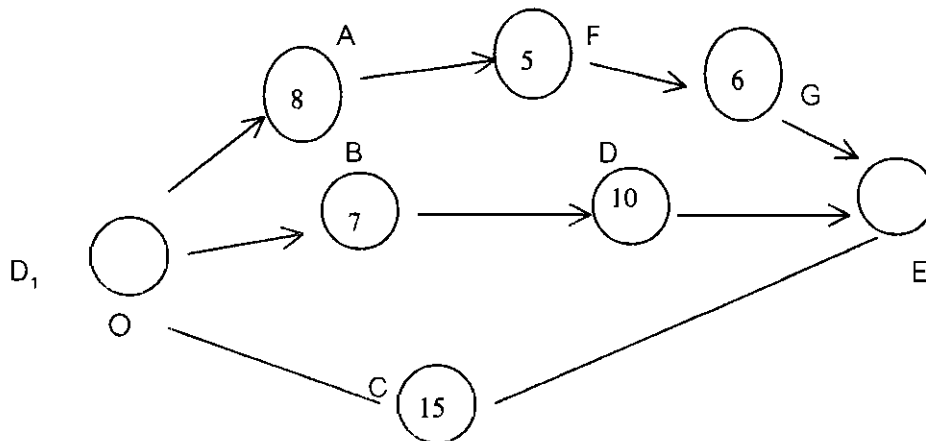
จะเห็นได้ว่างานทั้ง 4 อย่าง ใช้เวลาทั้งหมด $4 + 6 + 5 + 8 = 23$ ชั่วโมง แต่จากกราฟ ระบุทิศทางเวลาที่ใช้ทั้งหมดเพียง 10 ชั่วโมง เพราะขณะที่ใช้เวลาปูพรมพื้นห้อง (6 ช.ม.) และติดตั้งเครื่องออกกำลังกาย (4 ช.ม.) ผู้ควบคุมงานสามารถให้ช่างติดกระดาษฝาผนัง (5 ช.ม.) และติดฝ้าเพดาน (8 ช.ม.) ทำงานไปพร้อม ๆ กันได้ โดยไม่ต้องรอให้งานปูพรมพื้นห้องและงานติดตั้งเครื่องออกกำลังกายทำเสร็จก่อน เป็นการประหยัดเวลาได้ ถึง 13 ชั่วโมง

บทนิยาม 4.2.1

วิถีสำคัญที่สุดของกราฟระบุทิศทาง คือวิถีที่ยาวที่สุด

ตัวอย่างที่ 17

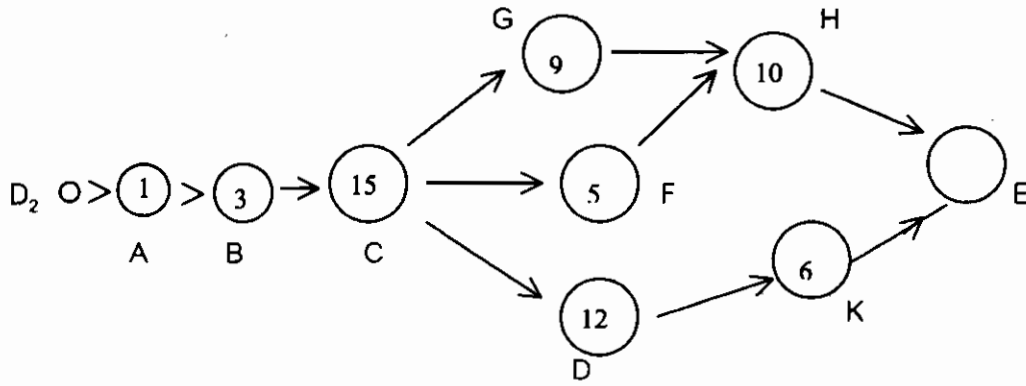
วิถีสำคัญของกราฟระบุทิศทาง D_1

คือ วิถี O, A, F, G, E ซึ่งยาวที่สุดเท่ากับ 19 หน่วย

ตัวอย่างที่ 18

วิถีสำคัญของกราฟ D_2

คือ O, A, B, C, G, H, E ซึ่งยาวที่สุดเท่ากับ 38 หน่วย

เทคนิคในตัวอย่างข้างต้นเหล่านี้ได้จาก วิธีประเมินโครงการและการตรวจสอบ โดยใช้การหาวิถีสำคัญที่สุดจากกราฟระบุทิศทาง ดังเช่น ในกราฟตัวอย่างที่ 16 มีวิถีสำคัญ 1 วิถี คือ O,B,A,E ตัวอย่างที่ 17 มีวิถีสำคัญ O,A,F,G,E 1 วิถี เป็นต้น การใช้วิธีการหาวิถีสำคัญนี้ได้จากหลักการของทฤษฎีต่อไปนี้เป็น

ทฤษฎี 4.4

ถ้า D เป็นกราฟระบุทิศทางซึ่งแทนโครงการที่กำหนดให้ ระยะเวลาซึ่งสั้นที่สุดในกรณีดำเนินการตามโครงการให้เสร็จสิ้นจะเท่ากับความยาวของวิถีสำคัญที่สุดของกราฟ D

พิสูจน์

ให้ P เป็นวิถี $O = v_1, v_2, \dots, v_n = E$ หรือวิถีสำคัญที่สุดของ D และมีความยาวหรือระยะเวลาเท่ากับ t เพราะว่างาน $v_i, 0 \leq i \leq n$ จะเริ่มเมื่องาน v_{i-1} เสร็จสิ้น ดังนั้น เวลาทั้งหมดในการดำเนินงานตามโครงการต้องไม่น้อยกว่า t (เพื่อแสดงให้เห็นว่างานต่าง ๆ ทำได้ในเวลา t)

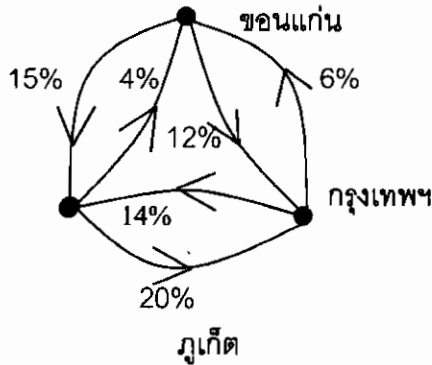
ให้ A เป็นงานใด ๆ ในโครงการ ถ้า A เป็นงานในวิถี P แสดงว่างาน A ทำได้เสร็จสิ้นในเวลา t ถ้า A เป็นงานนอกวิถี P เช่น A อยู่ในวิถี Q ซึ่งมีจุดเริ่มต้น - จุดสิ้นสุด และเป็นวิถีที่ยาวที่สุด เนื่องจากวิถี

Q ต้องเริ่มต้นที่ O และ สิ้นสุดที่ E ร่วมกันกับวิถี P แสดงว่ามีวิถีย่อย Q_1 คือ $w_0, w_1, \dots, w_k$ ของ Q ซึ่ง A อยู่ใน Q_1 $w_0 = v_i$ และ $w_k = v_j$ สำหรับ $0 \leq i \leq j \leq n$ และไม่มีจุดใดใน $w_1, w_2, \dots, w_{k-1}$ ซึ่งอยู่ในวิถี P อย่างไรก็ตามเพราะว่า P เป็นวิถีสำคัญที่สุดแสดงว่า P เป็นวิถี $O = v_1, \dots, v_i = w_0, w_1, w_2, \dots, w_k = v_j, v_{j+1}, \dots, v_n = E$ ซึ่งยาวที่สุดและเท่ากับ t ดังนั้น งาน $w_1, w_2, \dots, w_{k-1}$ (รวมทั้ง A) ของ Q ดำเนินไปในขณะที่กำลังดำเนินงาน $v_{i+1}, v_{i+2}, \dots, v_j$ ใน P และเพราะว่า A เป็นจุดใด ๆ ดังนั้น งานทั้งหมดทำได้เสร็จสิ้นในเวลา t

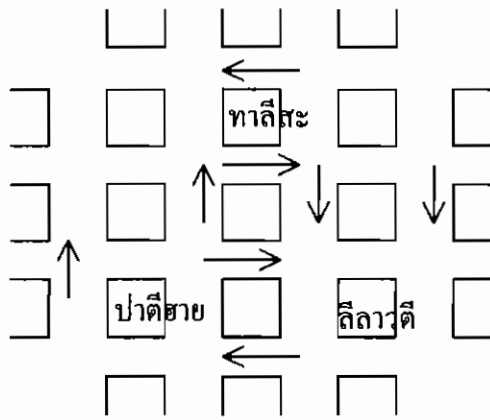
แบบฝึกหัด

1. จากกราฟระบุทิศทางที่กำหนดให้

ให้หาจำนวน

- 1.1 ประชากรขอนแก่นย้ายเข้ากรุงเทพมหานคร
  - 1.2 ประชากรที่ย้ายจากภูเก็ตเข้ากรุงเทพมหานคร และขอนแก่น
  - 1.3 ประชากรจำนวน 14 % จากกรุงเทพมหานครย้ายไปจังหวัดใด
2. พี่น้องสามคน คือ บุชบา ราตรี และสีไพร ต้องโทรศัพท์ถึงแสงดาวผู้เป็นแม่ ส่วนแสงดาวจะโทรศัพท์ถึงราตรี และไม่โทรศัพท์ถึงลูกสาวอีกสองคน ส่วนสีไพรจะไม่โทรศัพท์ถึงราตรี ในขณะที่ราตรีเป็นฝ่ายโทรศัพท์ถึงสีไพร บุชบาและสีไพรต่างโทรศัพท์ถึงกันและกัน เช่นเดียวกับที่บุชบาและราตรีต่างโทรศัพท์ถึงกันและกัน ให้สร้างกราฟระบุทิศทางที่จำลองสถานการณ์การโทรศัพท์ระหว่างบุคคลทั้งสี่
3. ตามแผนผังข้างล่างนี้ แสดงที่ตั้งของสถาบันศิลป์ 3 แห่ง คือ ทาลีสะ ปาติฮาย และลีลาวดี ซึ่งอยู่ในเขตรถเดินทางเดียว ถ้าบุรุษไปรษณีย์ต้องการจะขับรถไปส่งพัสดุยังสถาบันศิลป์ทั้ง 3 แห่ง โดยให้ผ่านตึกเป็นจำนวนน้อยที่สุด (ระยะทางต่ำสุด) บุรุษไปรษณีย์ควรจะใช้เส้นทางใด

และถ้าบุรุษไปรษณีย์เริ่มต้นจากสถาบันศิลป์แห่งใดแห่งหนึ่ง เช่น ทาลีสะ จะมีเส้นทางส่งพัสดุที่สามารถส่งพัสดุไปยังสถาบันศิลป์อีก 2 แห่ง แล้วกลับมายังทาลีสะได้หรือไม่ และถ้ามี วงจรที่เริ่มต้นจากทาลีสะนี้มีเพียงวงจรถัดเดียว หรือมีมากกว่า 1 วงจร

4. สายการบิน ฟ้ายี่คราม มีเที่ยวบินประจำวัน 9 แห่ง ระหว่างสถานที่ต่าง ๆ คือ

103	จาก A	ถึง H	106	จาก H	ถึง A
201	จาก B	ถึง C	203	จาก B	ถึง D
204	จาก D	ถึง B	301	จาก D	ถึง R
305	จาก C	ถึง M	308	จาก H	ถึง B
401	จาก R	ถึง C			

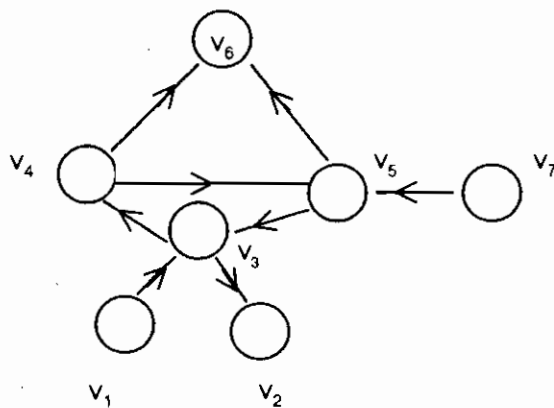
ให้เขียนกราฟระบุทิศทางแสดงเที่ยวบินดังกล่าว

5. ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งวางแผนส่งเสริมการขาย ด้วยการลดราคา ในวันที่ 4 พฤษภาคม (เริ่มจริง 2 พฤษภาคม) ซึ่งตามแผนการจะต้องลงโฆษณา 8 หน้า และต้องให้เสร็จล่วงหน้า 10 วัน ก่อนถึงวันที่ 2 พฤษภาคม วันนี้ตรงกับวันที่ 2 มิถุนายน มีเวลาเหลือเพียง 30 วัน สำหรับงานทั้งหมดและเวลาที่ประเมินได้มีดังนี้

งาน	เวลาที่ใช้ (วัน)	งานที่ต้อง ทำก่อน
1. ฝ่ายจัดการ เลือกสินค้า	3	-
2. ฝ่ายจัดซื้อ เลือกสินค้า	2	-
3. เลือกและกำหนดราคาสินค้าเพื่อลงโฆษณา	2	1,2
4. จัดเตรียมงานศิลป์	4	3
5. จัดเตรียมคำอธิบาย สินค้า	3	3
6. ออกแบบโฆษณาสินค้า	2	4,5
7. รวบรวมรายชื่อสินค้า	3	3
8. พิมพ์รายชื่อสินค้า	1	7
9. พร้อมโฆษณา	5	6
10. ใส่รายชื่อ	2	8,9
11. ส่งไปโฆษณาแจกตามบ้าน	10	10

จะเห็นได้ว่างานทั้งหมดใช้เวลารวมทั้งสิ้น 37 วัน แต่ห้างมีเวลาเหลือเพียง 30 วัน ให้ใช้วิธีการตรวจสอบและประเมินว่าห้างสรรพสินค้าจะสามารถจัดทำโฆษณาได้เสร็จสิ้นทันเวลาตามแผนส่งเสริมการขายหรือไม่

6. จากกราฟ D

ให้หาว่ามีวิถีต่อไปนี้ในกราฟ D หรือไม่

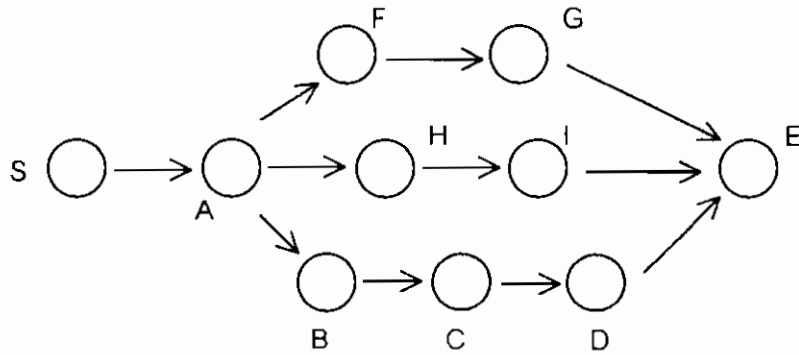
6.1 วิถี $v_7 - v_1$

6.2 วิถี $v_7 - v_6$

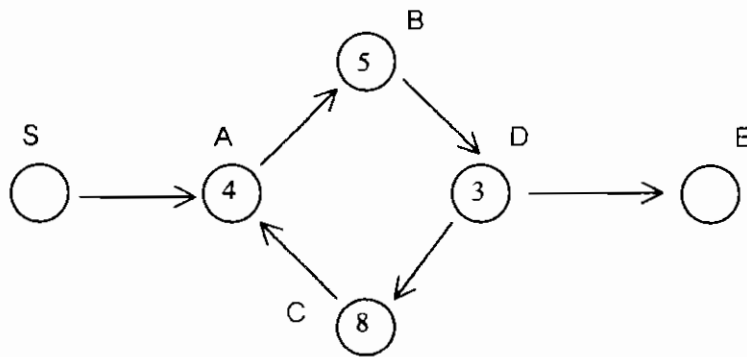
6.3 วิถี $v_1 - v_6$

6.4 วิถี $v_4 - v_2$

7. ให้ใส่ตัวเลขตามใจชอบแสดงเวลาในแต่ละจุดของกราฟที่กำหนดให้ แล้วหาวิถีสำคัญของกราฟ

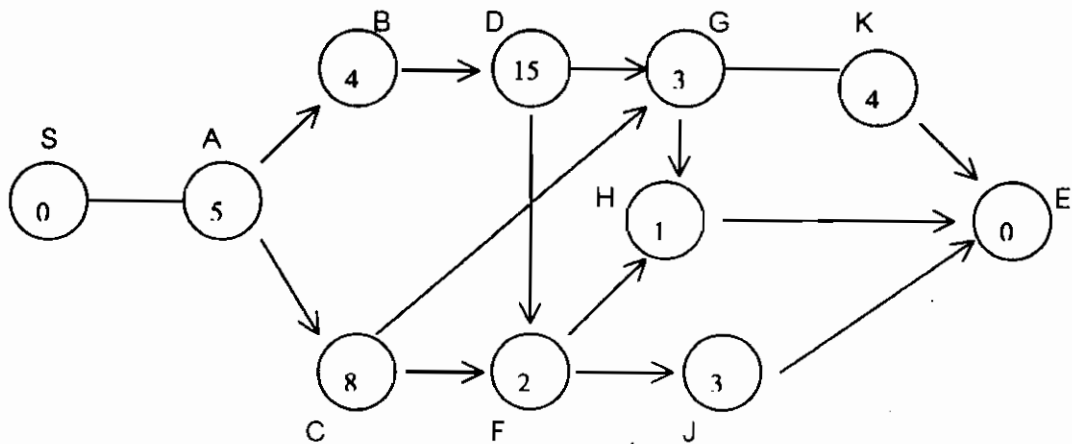

8. ให้อธิบายว่ากราฟระบุทิศทางต่อไปนี้ใช้ประเมินโครงการได้หรือไม่เพราะเหตุใด

9. แผนงานสร้างของเล่นสำหรับเด็กกำหนดได้ด้วยกราฟ D ดังนี้

ให้นำวิถีสำคัญของกราฟ

10. ไพรินทร์ สุวรรณภา จิรพัช และนันทรัตน์ พักรวมกันในอาคารชุด PARADISE DESIRE เนื่องจากในวันที่ 1 มีนาคม เป็นวันครบรอบวันเกิดของจิรพัช เพื่อนทั้ง 3 คน จึงวางแผนจัดงานสังสรรค์วันเกิดให้จิรพัช ในวันที่ 1 มีนาคม เวลา 19.00 น. กิจกรรมที่ต้องทำมีดังนี้

1.	ปูผ้าคลุมโต๊ะ
2.	จัดดอกไม้ใส่แจกันวางบนโต๊ะ
3.	จัดวางจานและช้อนส้อมบนโต๊ะ
4.	จัดเตรียมน้ำดื่ม และน้ำแข็ง
5.	จัดวางขวดไวน์ และถ้วยแก้วดื่มไวน์บนโต๊ะ
6.	จัดเตรียมเครื่องเสียงพร้อม KARAOKE
7.	สั่งอาหารให้มาส่งในงานเลี้ยง
8.	ติดต่อชวนเพื่อนต่างห้องพักอีก 4 คน มาร่วมงาน

ให้กำหนดเวลาที่ต้องใช้ในแต่ละงาน ลำดับงานก่อนหลัง แล้วสร้างกราฟพระนฤทศทาง พร้อมทั้งหาวิธีสำคัญของกราฟ

11. บริษัทธุรกิจขนาดใหญ่ต้องการจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในอวกาศด้วยการลงทุนมหาศาลเพื่อการท่องเที่ยวในอนาคต เพื่อให้การจัดสร้างเสร็จสิ้นทันกำหนดเวลา ให้ใช้วิธีการตรวจสอบประเมินผลในโครงการและหาวิธีสำคัญของงานต่าง ๆ ที่กำหนดให้ต่อไปนี้

	งาน	เวลาที่ใช้ (เดือน)
1.	ฝึกแรงงานก่อสร้าง	6
2.	สร้างผนังด้านนอกของสถานที่	8
3.	สร้างระบบช่วยชีวิต	14
4.	รับสมัครผู้เข้าพักในสถานที่	12
5.	ติดตั้งผนังสถานที่	10
6.	ฝึกหัดผู้สมัครเข้าพักในสถานที่	10
7.	ติดตั้งระบบช่วยชีวิต	4
8.	ติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์	3
9.	ทดสอบระบบช่วยชีวิตและระบบพลังงาน	4
10.	นำผู้สมัครไปยังสถานที่พัก	4

ลำดับงานที่ต้องทำก่อนหลังมีดังนี้

งาน	งานที่ต้องเสร็จก่อน
1	-
2	-
3	-
4	-
5	1,2
6	2,3,4
7	1,2,3,5
8	1,2,5
9	1,2,3,5,7,8
10	1,2,3, ...9

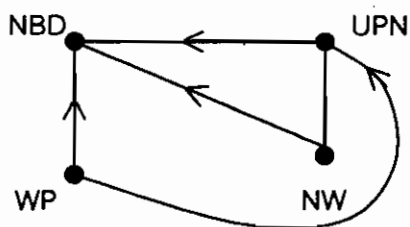
12. ในการแข่งขันฟุตบอลเยาวชนแห่งชาติมีผลการแข่งขันดังนี้

ทีม	A	B	A	D	D
ชนะทีม	R	C	C	A	E

ให้จำลองผลการแข่งขันด้วยกราฟระบุทิศทาง

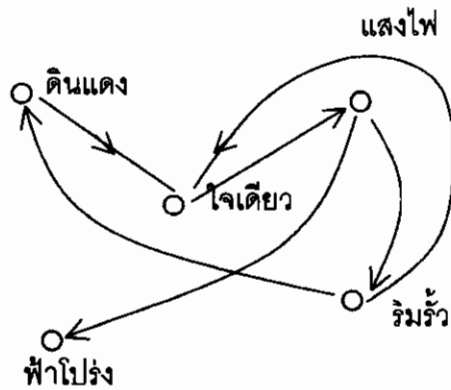
13. กระจ่ายและกวางในทวีปแอฟริกา เป็นสัตว์กินพืชผักเป็นอาหาร ส่วนสิงห์โต หมาใน เสือดาว และมนุษย์กินกระจ่ายและกวางเป็นอาหาร ให้จำลองสถานะการณ์ด้วยกราฟระบุทิศทาง

14. สำนักข่าว 4 แห่ง เสนอข่าวชนิดเดียวกันซึ่งแยกประเภทแล้ว โดยมีระบบการส่งข่าวสารระหว่างสำนักข่าวทั้ง 4 แห่ง ดังรูป

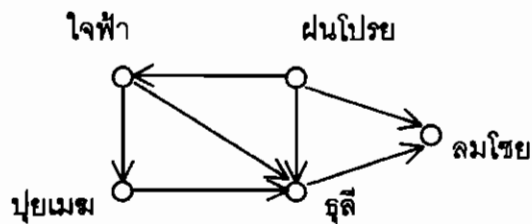
ให้หาสำนักข่าวซึ่งได้รับข่าวเป็นแห่งแรก

14. จากกราฟต่อไปนี้แสดงทิศทางการกระจายข่าวลือในกลุ่มบุคคล 5 คน

ให้อธิบายว่าบุคคลใดน่าจะเป็นผู้เริ่มกระจายข่าวลือ

16. ในหน่วยราชการแห่งหนึ่ง มีแบบฟอร์มของราชการซึ่งต้องมีผู้อนุมัติลงนาม จำนวน 5 คน ซึ่งใน 5 คนนี้ คนหนึ่งจะลงนามก็ต่อเมื่ออีกคนหนึ่งลงนามเรียบร้อยแล้ว สถานการณ์ดังกล่าวจำลองด้วยกราฟได้ดังนี้

เส้นระบุทิศทางจากผนโปรยไปยังใจฟ้า แสดงว่าผนโปรยต้องลงนามก่อนใจฟ้า จึงจะลงนาม เป็นต้น ถ้าผู้ติดต่อต้องถือแบบฟอร์มไปให้บุคคลทั้ง 5 ลงนามตามลำดับ ให้หาลำดับการติดต่อขออนุมัติตามแบบฟอร์ม

17. บริษัท BIOLINE ได้ออกแบบสอบถามเรื่องเกี่ยวกับการใช้สินค้าชนิดเดียวกัน 5 แบบ พบว่า ลำดับความชอบของลูกค้าแตกต่างกันตามแบบดังนี้

แบบ	A	B	C	D	E
ชอบมากกว่า	B	E	B	A	A
	C		D	B	
			E	E	

ให้จำลองสถานการณ์ด้วยกราฟระนาบทิศทาง แล้วเรียงลำดับสินค้าแบบที่มีลูกค้าชอบใช้มากที่สุดตามวิธีการแบบ 1 - 2 ขั้นตอน เพื่อให้เป็นข้อมูลในการผลิตสินค้าต่อไป